

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/243/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210333
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5312210333.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Debt Finance AG, IČO: CHE-100.023.266, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti odporkyňi J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Č.. XXXX, o zaplatenie 755,82 € s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 315,39 € spolu s 8,50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 315,39 € od 13.5.2008 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka dojednaná v zmluve o pripojení zo dňa 14.3.2008 v spojení s dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 14.3.2008, uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., Bratislava ako dodávateľom a odporkyňou ako spotrebiteľkou uvedená v bode 2, bod 2.3 Dodatku v znení: Zájemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak zájemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, zájemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 11.464,71 Sk je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaným návrhom došlým súdu dňa 3.10.2012 sa právny predchodca navrhovateľa Profidebt Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 35925922 voči odporkyňi J. D. domáhal zaplatenia sumy 755,82 € s príslušenstvom. Podanie návrhu odôvodnili tým, že dňa 14.3.2008 uzatvorila odporkyňa so spoločnosťou Telefónica Slovakia, s.r.o., so sídlom Einsteinova 2, Bratislava, IČO: 35 848 863 zmluvu o pripojení, na základe ktorej sa zaviazala pre odporkyňu poskytnúť služby telefónneho pripojenia v dohodnutom rozsahu a odporkyňa sa zaviazala platiť odplatu za dohodnuté služby. Odporkyňa im neuhradila ku dňu podania návrhu sumu celkom vo výške 755,82 €. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.11.2011, uzatvorenej s Telefónica Slovakia, s.r.o. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom sa navrhovateľ stal nadobúdateľom pohľadávky voči odporkyňi vrátane príslušenstva a práv spojených s pohľadávkou. Z tohto dôvodu si aj právny predchodca navrhovateľa Profidebt Slovakia, s.r.o. voči odporkyňi uplatňoval zo sumy 755,82 € aj úroky z omeškania.

V priebehu konania dňa 9.6.2014 došiel súdu návrh obchodnej spoločnosti Intrum Justitia Debt Finance AG na zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa. Podanie návrhu odôvodnili tým, že na základe

zmluvy o postúpení pohľadávok im pôvodný navrhovateľ Profidebt Slovakia, s.r.o. postúpil pohľadávku odporkyne, ktorú skutočnosť preukázali zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 31.1.2014, ktorú zmenu súd pripustil uznesením č.k. 16C/243/2012-84 zo dňa 23.6.2014.

Na pojednávanie dňa 1.10.2014 sa právny nástupca navrhovateľa, jeho právny zástupca ani odporkyňa nedostavili. Právny zástupca navrhovateľa a navrhovateľ svoju neprítomnosť písomne ospravedlnili dňa 1.10.2014. Vyslovili súhlas s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol bez ich prítomnosti. Na podanom návrhu v celom rozsahu zotrvali.

Odporkyňa sa na pojednávanie nedostavila. Neprevzaté predvolanie bolo súdu vrátené späť v odbernej lehote dňa 17.9.2014, ktorú písomnosť s poukazom na ustanovenie § 47 ods.2 O.s.p. súd považoval za doručení dňom 17.9.2014. Vo veci súd konal a rozhodol s poukazom na ustanovenie § 101 ods.2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti účastníkov. Prihliadal pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy. Z listinných dôkazov a to návrh č.l. 1, 2, žiadosť o uzavretie zmluvy o pripojení č.l. 5, dodatok k zmluve o pripojení č.l. 6, 7, faktúry č.l. 12, oznámení o postúpení pohľadávok č.l. 13, všeobecné podmienky č.l. 14 až 17, výpis z obchodného registra č.l. 18, 19, zoznam pohľadávok č.l. 21, písomne oznámenie navrhovateľovi č.l. 27, vyjadrenie navrhovateľa č.l. 28, odstúpenie od zmluvy č.l. 32, prehľad neuhradených pohľadávok č.l. 33, zoznam mobilných telefónov č.l. 34, 35, uznesenie 16C/243/2012 č.l. 38, 39, vyjadrenie navrhovateľa č.l. 41, faktúra č.l. 47, cenník mesačných programov „Pre mňa“ č.l. 48 až 66, vianočná ponuka mobilných telefónov č.l. 67, oznámenie navrhovateľa č.l. 74, návrh na zmenu účastníkov konania č.l. 79, 80, zmluva o postúpení pohľadávok č.l. 81, pripustenie zmeny účastníkov na strane navrhovateľa č.l. 84, 85 mal súd zistený nasledujúci skutkový stav.

Na základe žiadosti o uzavretie zmluvy o pripojení zo dňa 14.3.2008 (č.l. 29) a dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 14.3.2008 (č.l. 30, 31) sa zaviazal právny predchodca navrhovateľa poskytovať odporkyňi elektronické služby v rámci akcie O2 Víkendy len za 1,-€ s DPH. Zaviazala sa odporkyňa využívať služby s mesačným programom „Pre mňa 130“ a mala záujem o kúpu mobilného telefónu Sony Ericsson K550i black - OS SK + ZL, pričom cena s DPH nie je uvedená. V poznámke je uvedené, že ak nie je uvedený záujemca nežiada o kúpu mobilného telefónu, prípadne má mobilný telefón už zakúpený bez benefitu v zmysle predchádzajúceho dodatku. V bode 2 dodatku a to v Hlave 2 dodatku práva a povinnosti a to v bode 2.3 si zmluvné strany dohodli, že záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 11.464,71 Sk. Účastníci je tiež povinný nahradiť škodu vzniknutú poskytovateľovi v súvislosti s porušením povinnosti záujemcu, resp. účastníka podľa tohto dodatku v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je splatná na základe výzvy poskytovateľa 2.3. Faktúrou č. 1000668488 (č.l. 8) za poskytnuté služby od 22.4.2008 do 21.5.2008 splatnou dňa 11.6.2008 vyfakturoval právny predchodca navrhovateľa odporkyňi sumu 1.084,-Sk vrátane DPH, faktúrou č. 1000780675 (č.l. 9) za ostatné administratívne poplatky vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporkyňi sumu 660,-Sk, faktúrou č. 1000937839 (č.l. 10) vyfakturoval právny predchodca navrhovateľa odporkyňi za ostatné administratívne poplatky vrátane DPH sumu 60,-Sk, ktorá faktúra bola splatná dňa 8.8.2008. Následne faktúrou č. 1000543635 (č.l. 11) splatnou dňa 12.5.2008 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporkyňi za poskytnuté služby od 22.3.2008 do 21.4.2008 za poskytnuté hlasové a nehlasové služby a ostatné paušály s DPH spolu sumu 9.501,60 Sk. Následne faktúrou č. 5100328776 splatnou dňa 14.8.2008 vyúčtoval sumu 11.464,50 Sk z titulu zmluvnej pokuty.

Z oznámenia o postúpení pohľadávok (č.l. 13) vyplýva, že pôvodný veriteľ a to spoločnosť Telefónica Slovakia, s.r.o. oznámila odporkyňi postúpenie pohľadávky k sume 755,82 € spoločnosti Profidebt Slovakia, s.r.o. Zoznam jednotlivých faktov, ktoré boli predmetom postúpenia sa nachádza na (č.l. 21).

Vo svojom vyjadrení (č.l. 28) pôvodný navrhovateľ na základe výzvy súdu uviedol, že podľa bodu 1.3 písm.a) dodatku k zmluve o pripojení bol odporkyňi poskytnutý benefit a to po dobu 24 mesiacov počas víkendov jej bola účtovaná suma za volania na účastnícke čísla do národných sietí v rámci SR vo výške 1,-Sk s DPH, za SMS vo výške 1,-Sk s DPH a za MMS vo výške 1,-Sk s DPH. Zároveň jej bol poskytnutý mobilný telefón Sony Ericsson K550i black za 1,-Sk s DPH, pričom bežná predajná cena mobilného

telefónu bola 6.652,-Sk s DPH a odporkyňa si neplnila svoje povinnosti už počnúc prvým zúčtovacím obdobím od 25.4.2008. Z tohto dôvodu si voči nej uplatňujú aj zmluvnú pokutu vo výške 380,56 €, ktorá zodpovedá hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti, ktorú odporkyňa porušila. Z ponuky mobilných telefónov (č.l. 34) súd zistil, že štandardná cena mobilného telefónu Sony Ericsson K550i je 6.652,-Sk s DPH.

Výzvou zo dňa 25.3.2013 (č.l. 27) súd vyzval právneho predchodcu navrhovateľa, aby odstránil nedostatky svojho podania, aby presne, matematicky špecifikoval a skutkovo zdôvodnil každú jednotlivú položku žalovanej istiny 755,82 € s príslušenstvom s poukazom na jednotlivé ustanovenia zmluvy, resp. všeobecných obchodných podmienok. Právny predchodca navrhovateľa bol upozornený, že nie je povinnosťou súdu absentujúce skutkové tvrdenia vyhľadávať z predložených listinných dôkazov a taktiež súd upozornil, že sa jedná o vzťah spotrebiteľského charakteru vrátane možnosti posúdiť jednotlivé zmluvné dojednania za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 43 ods.1, 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti, alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 544 ods.1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 52 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia zmlúv),

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia zmlúv),

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

(4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods.3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (ods.3 účinný od 15.10.2008).

Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne len v časti. V konaní bolo najmä listinnými dôkazmi preukázané, že odporkyňa porušila svoje povinnosti vyplývajúce jej z platne uzatvorenej zmluvy o pripojení s právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., Bratislava a to tým, že neplatila za poskytnuté služby riadne a včas. Nedoplatok na službách v zmysle faktúr (č.l. 8 a 11) činil celkom 351,37 €. Jednalo sa o vyfakturovanie za mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a ostatné paušály, ktoré predstavoval sumu 351,37 €. Pokiaľ sa jedná o vyfakturovanie administratívnych poplatkov (viď faktúra č.l. 9 a 10) celkom vo výške 23,90 € súd nemal zo strany navrhovateľa preukázané o aké administratívne poplatky sa jednalo. Na základe čoho, akých ustanovení dodatku zmluvy všeobecných podmienok si právny predchodca navrhovateľa úhradu administratívnych poplatkov uplatňoval a to aj napriek tomu, že bol súdom vyzvaný k podrobnej špecifikácii jednotlivých súm ktoré si uplatňuje. Teda súd má za to, že navrhovateľ nepreukázal na základe akého titulu mu nárok na zaplatenie administratívnych poplatkov celkom v sume 23,90 € vznikol a preto mu ani ich náhrada priznaná nebola. Súd preto zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 315,39 €, ktorá pozostáva z neuhradených faktúr za poskytnuté služby v období od 22.3.2008 do 21.4.2008 v sume 315,39 € a v období od 22.4.2008 do 21.8.2008 v sume 35,98 €. Taktiež súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie úrokov z omeškania z týchto súm vo výške 8,50 % ročne, ktorá je v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. a to s účinnosťou vždy od nasledujúceho dňa po splatnosti príslušnej faktúry, nakoľko odporkyňa bola s platbami v omeškaní. Súd návrh zamietol v časti sumy 23,90 € za administratívne poplatky, nakoľko zo strany navrhovateľa nemal preukázané, že mu takýto nárok na zaplatenie administratívnych poplatkov vznikol. Taktiež zamietol návrh aj v časti zmluvnej pokuty v zmysle dodatku uzatvoreného k zmluve o pripojení.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení (č.l. 74) udáva, že zmluvná pokuta zo sumy 755,82 € činí 380,56 €, ktorá zodpovedá hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti. Taktiež udáva, že odporkyni bol odpredaný mobilný telefón Sony Ericsson K550i Bleck za 1,-Sk s DPH, pričom bežná predajná cena mobilného telefónu bola 662,-Sk s DPH. Avšak tieto jeho tvrdenia súd preukázané nemal, nakoľko z dodatku zmluvy o pripojení (č.l. 6) nevyplýva, že by odporkyni bol mobilný telefón Sony Ericsson K550i odpredaný za 1,-Sk vrátane DPH. V dodatku v zmluve o pripojení cena mobilného telefónu, za ktorú mal byť mobilný telefón odporkyni odpredaný uvedená nie je. Taktiež navrhovateľ tvrdí, že mu vznikol nárok na zmluvnú pokutu vo výške 380,56 € z dodatku k zmluve o pripojení a to z článku 2 bodu 2.3 vyplýva, že sa mal právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou dohodnúť na zmluvnej pokute vo výške 11.464,71 Sk, čo činí 380,56 €.

Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku do výroku rozhodnutia (ods.4 účinný od 1.3.2010). V zmysle § 372 s) O.s.p. na konania začaté do 28.2.2010 sa použijú predpisy účinne od 1.3.2010.

V zmysle § 53 a) Občianskeho zákonníka (účinného od 1.3.2010), ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo neprizná plnenie

dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa (ods.1). Ak sa rozhodnutie súdu podľa ods.1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v ods. 1 v rozsahu tejto časti (ods.2). Týmto ustanovením sa v zmysle § 879 I) Občianskeho zákonníka spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28.2.2010, avšak vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich uplatnené pred 1.3.2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov. V zmysle citovaného § 153 ods.3 cit. ustanovenia vyplýva, že súd môže o neprijateľnosti podmienky použitej v spotrebiteľskej zmluve rozhodnúť tak na návrh ako aj bez návrhu. Predpokladmi na to, aby súd takto rozhodol aj bez návrhu je, že musí ísť o sporové konanie, v ktorom právny dôvod žaloby skutkovo a právne spočíva na spotrebiteľskej zmluve, pričom žalobcom môže byť spotrebiteľ, dodávateľ alebo aj združenie, výsledkom dokazovania je to, že podmienka alebo podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú neprijateľné. Odsek 4 citovaného ustanovenia súdu ukladá, aby v súlade s hmotnoprávnym ustanovením § 53 a) Obč. zák. uviedol vo výroku rozsudku presne znenie podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Účelom takéhoto výroku, ktorý môže byť prijatý aj na návrh aj bez návrhu účastníka konania - spotrebiteľa je to, aby dodávateľovi vznikla povinnosť zdržať sa používania takej podmienky vo všetkých zmluvách so spotrebiteľmi, resp. aj podmienky s rovnakým významom. Výrok musí obsahovať znenie podmienky tak, ako je uvedená v zmluve. Tento výrok ale nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (rest judicate ae), pre spory tohto dodávateľa s inými spotrebiteľmi, ktorí neboli účastníkmi tohto konania.

Listinnými dôkazmi obsiahnuté v spise bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., Bratislava a odporkyňou bola uzatvorená zmluva o pripojení vrátane dodatku k tejto zmluve. Na základe tejto zmluvy odporkyňa zakúpila mobilný telefón bez uvedenia ceny a vybrala si mesačný program „Pre mňa 130“. V dodatku k zmluve je v Hlave 2 bod 2.3 obsiahnutý text, na základe ktorého účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 11.464,71 Sk. Účastníci je tiež povinný nahradiť škodu vzniknutú poskytovateľovi v súvislosti s porušením povinnosti záujemcu, resp. účastníka podľa tohto dodatku v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je splatná na základe výzvy poskytovateľa.

V zmysle § 43 ods.1, 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podľa odseku 2 podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesta jej poskytovania a cena za služby. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cena za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v Zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. Dňom 1.7.2007 nadobudol účinnosť nový zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ktorý v ostatnom znení má v § 3 ods.3 zakotvené, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú v zmluve uzavreté podľa občianskeho zákonníka alebo obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorý charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia občianskeho zákonníka.

S účinnosťou od 1.1.2008 občiansky zákonník v § 52 ods.1 spotrebiteľskú zmluvu definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom podľa odseku 3 citovaného ustanovenia je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa odseku 4 citovaného ustanovenia je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Porovnajúc obsah účastníkmi

uzatvorenej zmluvy vrátane jeho dodatku z vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je nesporné, že právny vzťah založený predmetnou zmluvou medzi právnym predchodcom navrhovateľa, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľom v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák. a ako podnikom v zmysle § 43 cit. zák. č. 610/2003 Z.z. a na druhej strane odporkyňou, ktorá pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a bola teda spotrebiteľom v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák. a podľa § 43 cit. zák. č. 610/2003 Z.z. účastníkom, je spotrebiteľským vzťahom a predmetná zmluva o pripojení je zmluvou spotrebiteľskou. Predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou i v zmysle citovaného § 3 ods.3 Zákona č. 250/2007, keďže jej charakteristickým znakom je, že sa takéto zmluvy uzatvárali vo viacerých prípadoch a bolo obvyklé, že spotrebiteľ obsah tejto zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňoval a v predpísanej pretlačí ani ovplyvniť nemohol. V dôsledku toho bolo na daný vzťah nevyhnutné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa včítane občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

V zmysle § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje podľa odseku 2 iba na predmet plnenia alebo cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa odseku 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V odseku 3 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva, ktoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú za neprijateľné podmienky. Medzi novelu občianskeho zákonníka č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008 bolo zakotvené písm.k), v zmysle ktorého za neprijateľnú podmienku sa považuje i ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tohto záväzku.

Z obsahu zmluvy a dodatku k zmluve vyplýva, že text zmluvy a dodatku bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný mobilný telefón, účastnícky program a služby. Odporkyňa ako spotrebiteľ mala síce zrejmé možnosť oboznámiť s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporne nemohla ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve a dodatku, preto s poukazom na ustanovenie § 53 ods.3 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že odporkyňa ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohla iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle citovaného § 53 ods.3 Obč. zák. i článok 3 bod 2 smernice 93/13 EHS, ako bolo na navrhovateľovi ako dodávateľovi. Navrhovateľ, ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal a preto bolo nevyhnutné v súlade s ustanovením § 53 ods.3 Obč. zák. predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednané.

S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že predmetné zmluvné podmienky v podobe dojednaní o zmluvnej pokute rozhodne neboli individuálne dojednané.

Ako už bolo uvedené vyššie podľa dodatku k zmluve o pripojení článok 2 bod 2.3 mala byť dojednaná zmluvná pokuta v prípade porušenia niektorej z povinností odporkyne v pevne dojednanej výške a to 380,55 €. Z obsahu zmluvy a jej dodatku vyplýva, že odporkyňa ako spotrebiteľ zakúpila od právneho predchodcu navrhovateľa ako dodávateľa mobilný telefón za zvýhodnenú cenu, ktorá cena však nebola v dodatku k zmluve uvedená a tiež mala možnosť používať poskytované služby takisto za zvýhodnenú cenu. Avšak i po zohľadnení týchto výhod získaných na základe predmetnej spotrebiteľskej zmluvy odporkyňou ako spotrebiteľom má súd za to, že dojednaná zmluvná pokuta ako sankcia za

porušenie zmluvných povinností odporkyňou ako spotrebiteľom je neprimerane vysoká v dôsledku čoho je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a preto neplatná.

Je tomu tak predovšetkým preto, že vyžaduje od spotrebiteľa, aby zaplatil dojednanú zmluvnú pokutu v stabilnej výške 380,55 € bez ohľadu na to, kedy dôjde k ukončeniu predmetnej zmluvy, či na počiatku viazanosti alebo bezprostredne pred jej skončením. Je totiž potrebné predpokladať, že vzhľadom na kúpnu cenu za mobilný telefón 220,80 € musí byť skutočná cena tohto zariadenia fakticky zaplatená spotrebiteľom postupne v cenách poskytnutých služieb a garantovať tak nenávratnosť prostriedkov investované do zľavy telefónu, s prihliadnutím na to, že navrhovateľ ako dodávateľ je podnikateľom, ktorý podniká za účelom vytvárania zisku. Z toho potom vyplýva, že pri predčasnom ukončení vzťahu na začiatku viazanosti je ujma na strane dodávateľa nesporne a neporovnateľne vyššia ako na konci viazanosti. Z tohto hľadiska dojednanie rovnakej zmluvnej pokuty za porušenie povinnosti spotrebiteľom v priebehu celej doby viazanosti je rozhodne neprimerané. Za neprimerané dojednanie stabilnej fixnej zmluvnej pokuty za porušenie zmluvy povinnosti spotrebiteľa zaplatiť za poskytnuté služby, ktoré nie je závislé od výšky dlžnej sumy, v dôsledku čoho je potom spotrebiteľ povinný uhradiť vysokú zmluvnú pokutu, teoreticky i v prípade, ak bude dodávateľovi dlžiť iba jeden cent. Dojednanie o zmluvnej pokute je preto i z tohto hľadiska rovnako neprimerané. Neprimerané je tiež z dôvodu, že zaväzuje spotrebiteľa zaplatiť vysokú pokutu v prípade fakticky akéhokoľvek porušenia zmluvných povinností bez ohľadu na jeho závažnosť a následky.

S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluvné podmienky dojednané v predmetnej spotrebiteľskej zmluve o zmluvnej pokute spôsobujú z uvedených dôvodov značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa tým, že požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojené s nesplnením jeho záväzku, v dôsledku čoho ide o neprijateľné zmluvné podmienky (§ 53 ods.1, 2, 3 Obč. zák.), ktoré sú neplatné (§ 53 ods.4 Obč. zák.) a pre spotrebiteľa teda odporkyňou nie sú záväzné. Súd pritom v zmysle konštantnej judikatúry Európskeho súdneho dvora i Súdov SR musel posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve aj bez návrhu a zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou viazaný.

Európsky súdny dvor v rozsudku vo veci 6-618/10 zo dňa 14.6.2012 konštatoval, že smernici odporuje Španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky možnosť zmeniť obsah tejto podmienky. Súd vyslovil názor, že taká možnosť - ak by sa vnútroštátnemu súdu priznala - by mohla odstrániť odstrašujúci účinok pre dodávateľov spočívajúci v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia. Preto taká možnosť zaručuje menej účinnú ochranu spotrebiteľov než je ochrana, ktorá vyplýva z neuplatňovania týchto podmienok. Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, predajcovia alebo dodávatelia by sa mohli pokúšať dotknuté podmienky používať s vedomým, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by súd zmeniť zmluvu tak, že by týmto spôsobom ostali ich záujmy zabezpečené. V dôsledku toho sú vnútroštátne súdi pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek inej zmeny, okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva.

Z vyššie citovaného rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vyplýva nemožnosť vnútroštátneho súdu v spotrebiteľských veciach využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545 a) Obč. zák. Neprijateľná podmienka je neplatná ako celok (a preto nemožno súdom znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu, prípadne meniť jej obsah tým, že bude akceptovaná iba niektorý z dohodnutých prípadoch porušenia zmluvy spotrebiteľom a z iných nie) v dôsledku čoho bolo možné uplatnenú zmluvnú pokutu ako celok navrhovateľovi súdom iba nepriznať a nebolo možné ju priznať v moderovanej (v primeranej výške), resp. inak zmenenú. Preto súd návrh navrhovateľa v časti, v ktorej si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.2 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier)
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.